

WaterPeilingen

Nummer 30

VWG Nieuwsbrief 15 december 2023

De Nieuwsbrief van de Vereniging voor Waterstaatsgeschiedenis verschijnt 1 x per maand rond de 15^e van de maand.

Correctie:

In WP 29 heeft een bericht gestaan over Johan van Veen, daarbij werd geschreven dat hij in Veere zou zijn geboren.

Dat moet Hefswal in de provincie Groningen zijn.

In de boerderij waar hij is geboren zit deze gevelsteen:

(gevelsteen Hefswal, afb. ve).

Drinkwaterdag 21 maart 2024.

Naar aanleiding van verschillende alarmerende berichten over de beschikbaarheid van drinkwater na het jaar 2030 en het themajaar drinkwater in 2024 in het Zuiderzeemusum te

Enkhuizen heeft de VWG besloten om het thema drinkwater door vier sprekers toe te laten lichten.

Datum en locatie zijn gereserveerd. Sprekers hebben tijd en ruimte in hun agenda vrijgemaakt. De verdere fase van voorbereiding is in volle gang. In WP 31 van januari en WP 32 van februari is meer te lezen.

Excursie 2024:

Voorjaar donderdag 6 juni: Maastricht. (in WP 31 van januari 2024 staat meer informatie en start de inschrijving voor de 55 beschikbare plaatsen).

N.b.: op 6 juni worden er ook verkiezingen gehouden. Mocht op de dag zelf uw stem uit willen brengen dan kan dat op veel grotere stations. Mocht dat in uw woonplaats niet mogelijk zijn dan is het raadzaam om de stempas bijtijds om te laten zetten in een kiezerspas. Dit omzetten kan bij het gemeentehuis van uw gemeente. Daarmee kunt u in elk stemlokaal in Nederland uw stem uitbrengen. In Maastricht is voldoende tijd en gelegenheid.

Najaar: Vrijdag 4 oktober: moet nog worden ingevuld, waarschijnlijk wordt dit een gezamenlijke activiteit van Netwerk Water Heritage met de VWG.

2025 zal in het teken staan van de watersnood op 3, 4 en 5 februari 1825 waarbij delen van Nederland rond de Zuiderzee zwaar werden getroffen maar ook in Denemarken en Duitsland schade heeft aangericht. De bedoeling is om naar Friesland (Voorjaar) te gaan en in het najaar naar de Veluwe (Elburg).

Nb: 2025 is ook het lustrumjaar van SSF/ VWG.

Vincent Erdin en Pieter Jan Hofman; Excursiecommissie.

Website:

De vereniging heeft een website: **Waterstaatsgeschiedenis.nl**

Deze site wordt met grote regelmaat bijgewerkt, hou de agenda in de gaten voor nieuwe aankondigingen van bijeenkomsten etc.

Op de website staan de waterstaatskaarten 1^e en 5^e editie en TWG. TWG is bijna volledig raadpleegbaar voor de periode 2000 tot en met 2020, alleen nummer 2008-1 moet nog aangevuld worden.

Per 1 januari 2024 komen daar de jaargangen 2021 en 2022 bij. Achter de schermen wordt gewerkt aan het verder ontsluiten van de periode 1992 tot en met 1999.

Deze zomer hebben we last gehad van een technisch probleem aan de kant van de provider die de website faciliteert.

Voor Pieterpadwandelaars die er oog voor hebben kan dit beeld bekend zijn. Het is een gevelsteen in Noordlaren op een uitloper van de Hondsrug. Aardig detail is dat de Hondsrug hier naar beneden loopt maar wie door zou lopen tot aan de Herestraat in de stad merkt dat diezelfde uitloper toch weer licht stijgt.

Voor deelnemers aan de 4 mijl van Groningen is dit een berucht punt, lange tijd een vals plat en dan aan het eind nog even een stukje omhoog.

(afb. Noordlaren, ve).

Algemeen:

Met de neerslaghoeveelheden van de afgelopen weken en wat er nog verwacht wordt in de komende dagen raken de watersystemen vol tot overvol. Wie langs de IJssel, Waal of Rijn woont of een van deze rivieren passeert zal zien dat er extreem veel water staat.

Waterschappen zullen alleen dat water vasthouden tot een aanvaardbaar veilig peil. Per situatie zal er een afweging worden gemaakt. Maar met deze waterstanden is het mogelijk om water tot in de haarvaten van de watersystemen te laten komen.

Keerzijde is dat op sommige plaatsen het werkgebied van een waterschap te drassig is om werkzaamheden uit te kunnen voeren, zoals bij Waterschap De Dommel. In het gebied is tot november 1000 mm regen gevallen, dat is een kwart meer dan het langjarig gemiddelde. Werkzaamheden aan de Keersopperbeemden tussen Dommelen en Westerhoven lopen hierdoor vertraging op.

Waterschap Vechtstromen (Almelo).

Op 8 december werd in Dijk 8 in Losser het symposium: ‘Grensoverschrijdend van elkaar leren gehouden’.

Wateroverlast in 2010 was de reden om het Grensoverschrijdend Platform voor Regionaal Waterbeheer op te richten om hiermee het blikveld te verruimen en met de partners aan de andere kant van de landsgrens in gesprek te gaan: Landkreis Grafschaft Bentheim, Landkreis Steinfurt en Kreis Borken samen met de waterschappen Vechtstromen en Rijn en IJssel. Inmiddels kennen de waterschappen in Noord-Brabant ook grensoverschrijdende contacten met partners in Vlaanderen.

Vanuit Deltares en de Universiteit Twente wordt er samengewerkt met onderzoeksinstituten in Nederland, België, Duitsland en Luxemburg. Hierbij gaat het om samenwerking bij overstromingsrisico's en waterbeheer bij droogte. De regio Lüneburg – Uelsen in Nedersaksen is een droogtegevoelig gebied, reden om hier water op te vangen en ook vast te houden. Dat water stroomt niet naar de Nederlandse zijde van de grens en heeft gevolgen voor het waterbeheer in Overijssel.

Doel van de grensoverschrijdende samenwerking is om extreme situaties het hoofd te kunnen bieden of het nu gaat om droogte of wateroverlast.

Waterschap Rijn en IJssel (Doetinchem)

Op 14 december werd de Gouden Druppel uitgereikt aan Hindrik Stegemann. Stegemann heeft zich geruime tijd in internationaal verband ingezet voor het programma: iedere druppel water de grond in. Stegemann zocht contact met partners aan beide zijden van de grens om voor nieuwe projecten draagvlak te krijgen en te realiseren.

Omdat Stegemann in grensgebied met Duitsland werkzaam was zocht Peter Schrijver van ws Rijn en IJssel de grens bij Groenlo op om de Gouden druppel bokaal te overhandigen.

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (Heerhugowaard).

Darian Tetterode Ravestein is een jaar lang de nieuwe jeugddijkgraaf en daarmee voorzitter van het nationale jeugdwaterschap.

Darian is sinds 1 januari 2022 jeugdbestuurder van HHNK.

Op de dag van de installatie werd de Toekomststoel zichtbaar gemaakt. Darian en de dijkgraaf Remco Bosma onthulden deze nieuwe zetel die bij iedere vergadering van de VV aan de bestuurstafel bijgeschoven zal worden.

De Toekomststoel symboliseert de volgende generatie die nu opgroeit maar op enig moment zelf bestuursverantwoordelijkheid zal leren dragen.

De besluiten van de VV moeten daarom toekomst gericht zijn zodat een nieuwe generatie ook toekomstperspectief heeft in het gebied van HHNK.

Hoogheemraadschap van Rijnland (Leiden).

Op 13 december tekenden het hoogheemraadschap en de gemeente Alphen aan den Rijn een overeenkomst om water en bodem leidend te laten zijn bij toekomstige bouwprojecten. Dit is van belang omdat er binnen niet al te lange tijd begonnen zal worden met woningbouw in de Polder Gnephoek (-1.3 m NAP). Over het bouwen in deze polder is dan ruim 30 dertig jaar gesproken.

Een tweede belangrijk element in de overeenkomst is het aanpakken van projecten die een gevolg zullen zijn van klimaatverandering en nodig zijn om droogte en wateroverlast beheersbaar te maken.

Voorts wordt er aandacht besteed aan de waterkwaliteit van de Zegerplas. De Zegerplas maakt onderdeel uit van een belangrijk recreatiegebied.

Hoogheemraadschap van Delfland (Delft)

Eind november is de waterberging Molenvliet gecontroleerd volgestroomd met 60 miljoen liter water. Deze berging ligt ten westen van de A-4 en ten zuiden van de A-12 met aan de westzijde het park Drievliet en de Rijn- Schie verbinding tussen Leidschendam en Delft.

De waterberging oogt als een park maar kan bij overvloedige neerslag in gebruik worden genomen als waterberging. Hiermee kan worden voorkomen dat delen van het stedelijk gebied van Den Haag en Delft wateroverlast ondervinden.

Molenvliet is een van de waterbergingen van het hoogheemraadschap.

Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard (Rotterdam).

Op 1 december is het nieuwe gemaal Achterbroek bij Berkenwoude in gebruik genomen. Het nieuwe gemaal heeft een grotere capaciteit en is voorzien van een vistrap. Het water wordt uitgeslagen op de Hollandse IJssel.

Met de inzet van het gemaal wordt rekening gehouden met de natuurwaarden en duurzame landbouw in de Krimpenerwaard.

Op 6 december waren 70 studenten van de opleiding Technische Bedrijfskunde Hogeschool Rotterdam aanwezig in het gemaal Schilthuis. Op deze dag was het gemaal volop in bedrijf omdat er veel regen viel op dat moment.

Een van de aanwezigen reageerde met de opmerking 'dat dit het belangrijkste gebouw van Rotterdam is'.

Als opdracht kregen de studenten mee: ontwerp een gemaal.

Waterschap Hollandse Delta (Ridderkerk).

In een animatiefilmpje legt het waterschap uit hoe het een bijdrage wil leveren aan de ruimtelijke adaptatie. Het filmpje is te vinden op de website van het waterschap: Animatie ruimtelijke adaptatie.

Waterschap Aa en Maas ('s Hertogenbosch)

Innovator Ferdinand Kiestra onderscheiden als Toekomstmaker. Kiestra is een gedreven persoon die graag naar creatieve oplossingen zoekt en die ook weet te realiseren. Zijn bijdrage aan de transitie aan de Grondstoffen en Energiefabriek is hier een aansprekend voorbeeld van. Wat eerst afval was kan als nieuwe bron worden gebruikt om energie te leveren.

Waterschap Limburg (Roermond).

Op 11 december is het startsein gegeven voor de bouw van een zichzelf sluitende waterkering over een afstand van 140 meter met een hoogte van 3 meter bij het dorp Steyl.

De kering wordt in het centrale plein van het dorp ingebouwd en is in ruststand niet zichtbaar. Daardoor blijft de uitstraling van het plein in tact evenals het uitzicht op de Maas. Alleen bij extreme waterstanden op de Maas zal de waterkering gesloten worden en komt het dek van het plein omhoog waar de waterkering in verwerkt zit. Door de waterkering bij Steyl blijven Venlo en Tegelen gevrijwaard van wateroverlast. Eind 2024 moet de waterkering gereed zijn. Het centrum van Steyl is een beschermd dorpsgezicht.

Data:

2024: Volledige ingebruikname Blankenburgtunnel tussen de A-15 en A-20.

21 maart: Drinkwaterdag in ZZM Enkhuizen

22 maart 2024: Jaarcongres Moderne Tijd.

13/14 april: festival op Wieringen vanwege het gereedkomen van de 'kleine Afsluitdijk'.

2025 februari : Friestalige kerkdienst in it Heidenskip rond de watersnood van 1825.

2025: februari 1825 Overstroming langs de Zuiderzeekust.

2025: 7^e Lustrum VWG en 8^e lustrum SSF.

2025/ 26: Overstroming grote rivieren die begon op 19 december 1925 maar liep door naar 1926.

2025: Amsterdam 750 jaar stadsrechten

2027: Begin van het waterloopkundig onderzoek en oprichting Waterloopkundig Laboratorium

2027: De Unie van Waterschappen bestaat 100 jaar.

2028: 75 jaar na 31 januari/ 1 februari 1953

2030: 175 jaar na de overstroming van de grote rivieren begin maart 1855.

2030: Begin aanleg van de Stelling van Amsterdam (1880)

2030: De Wieringermeer bestaat 100 jaar

2032: De Afsluitdijk bestaat 100 jaar

In de komende jaren zijn er tal van herdenkingen, het overzicht zal periodiek worden bijgewerkt.

Mocht iemand belangstelling hebben om over een van de bovengenoemde gebeurtenissen een bijdrage te leveren in TWG dan zijn de richtlijnen daarvoor op de website te vinden.

Uw reacties zijn ook welkom als u belangstelling heeft voor een onderwerp waarvan het naar uw mening interessant zou zijn om dat aan de orde te stellen in TWG. Als lezer van TWG en lid van de VWG nodigen wij u uit om onderwerpen voor TWG aan te dragen. Uw suggesties zijn welkom via het mailadres van de vereniging.

Oproep:

Mochten er wijzigingen in uw adressering zijn door verhuizing of het mailadres wilt u die dan doorgeven aan: **waterstaatsgeschiedenis@hotmail.nl** . Helaas komt het incidenteel voor dat het tijdschrift of een mailbericht naar een verkeerd adres wordt gestuurd.

Vincent Erdin,
secretaris VWG
18 december 2023.